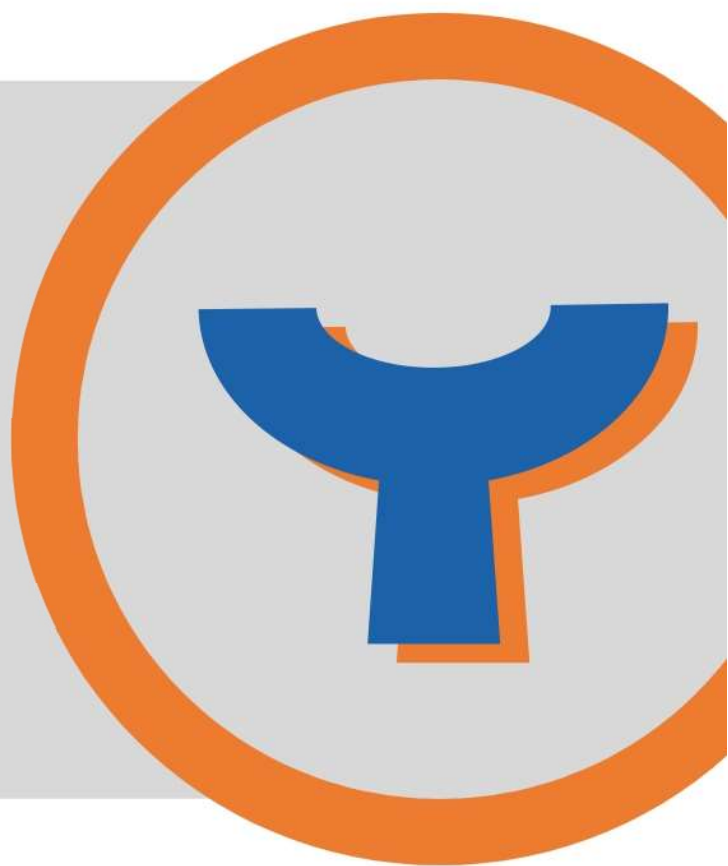

**DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE
STRUČNO-NAUČNA KONFERENCIJA SA
MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM**

**ZBORNİK
REZİMEA**

ZLATIBOR, 16-19. FEBRUAR 2023

DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE ZLATIBOR, 16-19. FEBRUAR 2023.

Izdavač

Društvo defektologa Srbije, Kosovska 8/1, Beograd

Štampa

PM plus D.O.O., 22.oktobra 8a, Beograd

Za organizatora

Siniša Ranković, predsednik UO Društva defektologa Srbije

Prof.dr Marina Šestić, dekan - FASPER

Organizatori

Društvo defektologa Srbije

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

Organizacioni odbor

Maja Matović

Željka Trbović

Milka Glavonjić

Uroš Šotarević

Svetlana Pešić

Jasmina Poznanov Dejanov

Zoran Kovačić

Programski odbor

Prof.dr Daniela Bratković

Prof.dr Medina Vantić-Tanjić

Prof.dr Vesna Radovanović

Doc.dr Marija Maljković

Prof.dr Gordana Nikolić

Prof.dr Mirjana Japundža Milisavljević

Prof.dr Sanja Čopić

Prof.dr Mirjana Petrović Lazić

Prof.dr Vesna Vučinić

Prof.dr Ljubica Isaković

Prof.dr Danijela Ilić Stošović

Doc.dr Božidar Filipović:

Ass. Staša Lalatović:

Generalni sekretar

mr Miodrag Nedeljković

Tehnički sekretar

Gorana Kiković

Sekretar za finansije

Radomir Leković

Tehnički urednik

mr Miodrag Nedeljković

ISBN 978-86-84765-61-3

MOTIVACIJA ZA ZAPOŠLJAVANJE KOD ODRASLIH OSOBA S INTELEKTUALNOM OMETENOŠĆU

Biljana Milanović Dobrota

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, , ,

U odnosu na ostale tipove ometenosti, osobe s intelektualnom ometenošću (IO) nalaze se u posebno nepovoljnom položaju da ostvare svoje radne potencijale i pravo na rad. Pored sredinskih barijera u zapošljavanju ponekad i određene lične karakteristike, poput nedostatka motivacije, socijalnih veština ili prethodna radna iskustva mogu predstavljati značajne prepreke u tom procesu. Cilj rada je da se procenom motivacije za zapošljavanjem, kao specifične dimenzije radne motivacije, utvrdi spremnost odraslih nezaposlenih osoba s IO na zaposlenje, sa posebnim osvrtom na utvrđivanje razlika u odnosu na prethodno iskustvo u radu. Uzorkom je obuhvaćeno ukupno 78 odraslih osoba s IO oba pola ($\chi^2=0,462$; $p=0,497$), starosti od 20 do 55 godina ($AS=35,85$; $SD=8,39$). U odnosu na prethodno iskustvo u radu, ispitanici su podeljeni u dve grupe, odnosno, 30 ispitanika (38,5%) ima određeno iskustvo zaposlenosti, a 48 ispitanika ili 61,5% nikada nije bilo zaposleno ($\chi^2=4,154$; $p=0,042$). Za potrebe istraživanja primenjena je Skala spremnosti za rad (Work Readiness Scale, Rose et al., 2010) koja je namenjena nezaposlenim osobama s IO. Na ukupnom uzorku je utvrđeno da su odrasle osobe s IO umereno zainteresovane za rad ($AS=44,28\pm 12,12$), ali se rezultati statistički značajno razlikuju u odnosu na njihovo prethodno radno iskustvo ($t=4,302$; $p=0,000$). Ispitanici koji nikada nisu bili zaposleni imaju niže vrednosti na ukupnom skorü primenjenog instrumenta ($AS=40,42$; $SD=12,76$), za razliku od ispitanika koji su već bili zaposleni ($AS=50,47$; $SD=7,86$). Dobijeni rezultati ukazuju da ranija iskustva stvorena na poslu afirmativno oblikuju odnos prema ponovnom zapošljavanju i da ovi ispitanici pokazuju veću spremnost da kroz preduzimanje određenih aktivnosti (praćenje oglasa, odlazak na razgovore, sticanje dodatnih veština itd.) pronađu drugi posao. Stoga je neophodno, omogućiti im sticanje pozitivnog radnog iskustva tokom školovanja, obezbediti sistemsku podršku stručnjaka na osnaživanju odraslih osoba sa IO, kao i organizovati kampanje u podizanju svesti opšte populacije i promovisanju inkluzivne radne sredine.

Ključne reči: intelektualna ometenost, odrasle osobe, zapošljavanje, motivacija